

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyez szám ára 4 fillér.

Közeledő veszedelem.

A szörnyüeség rém, amelynek a nevéből is megborzad az ember, valóságos stratégiával nyomul előre az ország felé. Oroszország, Olaszország és Románia már elfoglalt területei a fekete rémnek, amely vasuton, hajón, gyalogszerrel és a levegőben közeledik a magyar föld felé. Hetek óta rettegéssel olvassuk azokat az aggasztó híreket, amelyek a kolera terjedéséről szólnak és megdöbbenve látjuk azt a fekete statisztikát, amely a kolera pusztításáról számol be. Minden nyár csupa aggodalom, hogy a rémes járvány megfertőztetheti a levegőt és beköszönhet, az emberek sorában egész rendeket irtó veszedelmével. De már régen nem volt olyan alapos a félelem, mint az idén, amikor három országból nyújtja felénk pusztító karjait a veszedelem és amikor a járvány erőtlenségében sem lehet reménykedni, mert a számok azt bizonyítják, hogy a fekete rém az áldozatainak ötven százalékaival végez könyörtelenül.

Ily nehéz gondok ijesztik, aggasztják, gyötrik most az országot és bár az élet rémeivel a nyomorúsággal, inséggel, járványokkal mi

sokszor találkozunk és valami sima gondatlanságban máskor sem telik az életünk, az idejünk nyárnak ez a vendége, a szokottnál is nagyobb aggodalmakat küldött reánk. Ép azért minden eréllyel azon kell lennünk, hogy ha a fátum ránk is zúdítaná ezt a veszedelmet, a védelem minden fegyvere kéznél legyen. Mert réműletes még csak elgondolni is, hogy ha a kolera hozzánk férközhetne mi lenne itt! Ebben a rosszul táplálkozó és páratlanul nyomorúságos viszonyok között élő népben, minden veszedel úgy elterjedhet, mint a szalmatetőn a tűz. Arra kell gondolnunk, hogy az ország egészségügyét, az emberek életét, a családok nyugalmát még sem lehet pusztán a Gondviselésre bízni, hiszen ez a fórum már ugyanis annyi közigazgatási teendőt végez nálunk, hogy egyéb dolgok elintézését tőle várni alig lehet. És arra kell gondolnunk, hogy ez az ország kétségbeejtően rosszul áll olyan intézmények dolgában, amelyek a közegészség tekintetében elég erős védelmet nyújthatnának. Hiszen ide nem is kell járvány, hogy végzetes könnyelműséggel elhanyagolt közegészségügyi bajaink katasztrófává fokozódjanak.

Nem vádolhatja meg senki a

hatóságokat azzal, mintha nemtörődomséggel néznék a fenyegető veszedelem közeledését. De ma nincs fontosabb kötelessége a nyilvánosság szavának, mint az, hogy figyelmeztessen mindenkit arra, hogy itt nem tanácskozásokra van szükség, hanem multhatatlanul gyors és erélyes cselekedetre. Cselekedni kell a miniszterektől a legkisebb polgárig mindenkinek. Mert csak igen radikális, céltudatos és gyors munkával sáncolhatjuk el magunkat a veszedelemtől. Nem ijesztéssel és rémítéssel kell arra az egyöntetű munkára rászorítani mindenkit, amelylyel távol tarthatjuk magunktól a fekete rémet. Hanem józan megértéssel kell hozzájárulnunk mindazon teendőkhöz, amelyekre a kolera rémes riadója sürgeti az országot.

Nálunk minden cselekedet ólomlábon jár. Mi a legnagyobb veszedelem idején is keleti kényelemmel szoktuk a mentés és orvoslás munkáját végezni és inkább száz konventikulomot tartunk, míg egy cselekedetet végrehajtunk.

De most minden percet munkára kell fölhasználni, addig, míg nem késő, hogy elállhassuk az útját a fogát felénk csikorgató veszedelemnek. Nemesak a hatóságok-

Levél Annácskához.

Írta: Harkányi Béla.

Levelet írok néked édes, szelid, kis ibolyám, hogy megértsed a szerelmemet, gyönyörítas szívem ujjongását.

Csüggedt utas voltam az élet parázs-rögös útján, kerestem a boldogságot s foglyod lett a lelkem ott kint, valahol az erdőn, hol zöld, üde díszben pompáznak a fák. A nap rőt aranyától izott a levegő. Lassan alkonyodott. A leáldozó nap sugarai hosszú tüzes csikot hasítottak a vízbe. Elcsendesedett minden. Egyszerre felcsendült a dal, a pajkos, édes, szívet megejtő, öreget, ifjat mámorba merítő dal.

És én ott lent, a patak partján hallgattam az élet gyújtó moráját. S míg gyönyögzve csillogott a bor a pohárban, míg más ajka szüresölte a bódító nektárt, végigjárta szívem a mult golgotáját, hol reám a futó perc üdvét nem kereső vándorra meredeztek tovatűnt életem szomorú emlékei.

Oh, hányszor tört fel árva lelkem sóhaja panasza az Ur trónusához:

— Világbiro Isten! Itt görnyedezek előt-

ted a porban. Emelj fel! Pártot ütött ellenem a :ors. Nem segítettél. Fellázdattam és hatalmad ellen és felkiáltottam: lelkem az ördög ölébe dobom, ha nem segítesz! Nem segítettél. És fölszakadt lelkemből ajkakra a pogányos átkok özöne. Ocsmány, átok leit az imám, a bűn a szentségem. És te Uram nem segítettél. Csuf lett minden tettem. Törpe, szárnyaszegett, esonka maradt a dal, mely felsírt a szívemből.

Ostoros megbánással megtértem Hozzád Uram, lerogytam eléd a porba, mea kulpát ütve a mellemen, mert éreztem, hogy a te segítség nélkül ledül a büszke remények égbetörő Bába, porrá lesz a földön minden, ami hatalmas s az örök-diadalmas sors győz az életem.

És most lenyújtottad Uram hozzám kezdet, felemeltél, boldoggá tettél. Leigázhat a sors mindent, de téged soha, te édes, te drága, te örök, szent szerelem.

Csodavárással lett tele a lelkem. Találkoztam egy szerény, esendes leánnyal, egy törékeny liliumvirággal, aki csak néha, titkon veti rám szemét, csak néha szólít meg, esilgélő, csodás. halk szavával. És most már

tudom, hogy ha éltem üdvét keresem: meg kell állni itt. Mert ez az édes liliumvirág, ez a szerény, komoly, esendes kis leány: az örök, hű szerelmes.

Gyönyörítas a szívem, mert párját találta meg, azt az „egyed”, a minden szépet, mindent megadó, akinek minden vágya bennem teljesedik s minden álomnál szebbet nyújt: a valót.

Mindenkinél jobban imádom egy leányt, siri éjszakánál mélyebb szerelemmel sóvárogok után, vergődök érte, gyönyörvirágokkal hintem tele a szívét. Pokolba kergetem átkos multamat, kilépek, újra éledve, a sirból, széttörve bilincseim.

Pogányul isteni, őrjítő táncot ver a szívem s kígyulad esókos ajkamon a dal. És tán meg sem pihenne a szívem, a szerelemtől megőrült ajkam el sem hallgatna tán, míg vérem holt rózsái nem piroslanának a porban. De eljöttél hozzám. Annácska, hisz te vagy az, akit szeretek, eljöttél hozzám s a szomorú álmokból magadhoz váltottál.

És beszélt hozzám a te halk esoda-s az vad: Pihenj a szerelem lágy ólén. én a tied-vagyok, tied maradok. Multad átkos rém-

A napokban megnyílik az „Erdélyi Borozó“ (a Pannonia kávéház helyén)
hol **hajnalban, hajnal előtt** kitűnő ételekről és italokról lesz gondoskodva.
Női kiszolgálás! **Leveskülönlegességek!** **Pálmakert!**

nak, hanem a közönségnek is minden lehető el kell követnie abban a nagy csatában, amelyet a veszedelem távoltartásáért vívünk kell. Ki kell szórni azokat a veszedelmes gyümölcsöket, amelyek nem lehetnek oly olcsók, hogy velük az egészségünket kockáztassuk. — Ügyelni kell az étkezésre, a vízre és minden olyan táplálékra, amely veszedelmes lehet. És gondoskodni kell a tisztaságról, amely gyöngye oldala sok szegény embernek. Mert csak ilyen vállvetett okos munka óvintézkedéseivel védhetjük meg a magyar tüzhelyek levegőjét a legnagyobb borzalomtól.

Jubilál a nagyvárad—kolozsvári vonat.

Csányi László miniszter emléke.

Debrecen, augusztus 25.

Szeptember hó 7-én lesz negyven esztendeje, hogy az ország egyik legfontosabb vasuti vonala, a nagyvárad—kolozsvári vasut megnyitott. Ennek a nagyfontosságú vasutnak jubileumát készülnek megülni most az érdekeltek körök és az ünnepet össze akarják kapcsolni Csányi László, Magyarország 1849. évi közlekedési minisztere emlékének me ünneplésével. Csányi László volt ugyanis, aki tervbe vette a kormány debreceni tartózkodásakor a debrecen—nagyvárad—kolozsvári vasut kiépítését.

Az ünnep előkészítése tárgyában a napokban Kolozsváron értekezlet volt, melyben Borbély György állami főgimnáziumi tanár, a zalaegerszegi Csányi-szoborbizottság titkára vetette fel Csányi László ünneplését. Borbély György ismertette a nagyvárad—kolozsvári vasut történetét, mely 1870 szeptember 7-én nyitott meg és amelyet Csányi László még erdélyi kormánybiztos korában kezdeményezett. Fejtegette a vasuti vonal rendkívül közgazdasági jelentőségét, amire Csányi László emlékeztetésével és működésének melatásával

alakja nem jelen meg néked soha többé, mert én élek melletted. Szejjeloszlalom halálhoz, vesztérhes almad s a sötét emlékek kinzó hidraját megfojtom mind.

Fentor a lelkem ujjongó, danája: Annácska, csak te, ed szeretlek. És csupa v. rófeny, csupa mat lesz a varázsáosán buvos jovo. Csuda törtent velem. Dalt dudot az ajkam s legyujja eledő szivem. Ludom, éz m, hogy a fenytel mára, boldog, edesen udvoztó jovo következik.

Nem remít már az Élet viharzó esztája, zord-fekele szárnya, felszabadult a lelkem a nagy atok alul, mert letettem az Élet legszeoik virágát, s a szivemre tűztem. Lelkemet a mult varazza nem nyugózi le többet, mert reám borulnak a jelen ígézó álmái.

Vágyásteli szemmel kutatom a jövőt, hol boldog, szeretkező, szerelmes párt látok, akik egymás szemében lelik fel a menyet s pajkos, edes, szivbe szókó dal fakad az én szerelmes parom rzsapros ajkáról, amely mámorba kergeti szerető szivem: Annácska, a te ajkadról.

Eljön az idő, talán nem is oly sokára, mikor enyém leszel egészen s én begubózdodom seLYmes két karodba s ölelésed lágy-ságán át feltör esapongva tetre váltottalkotási vágyam. Oh, boldogok leszünk, nagyon boldogok. Együtt járjuk majd a tündérvilágok rózsás berkeit s napsugaras ragyogással csillog majd az ut, amerre járunk ..

kapcsolják össze. Kuskó István, a történeti ereklyemuzeum alelnöke pártolja Borbély indítványát s az ünnepélyt kedvező alkalomnak tartja a Csányi-szoboralap gyarapítására. Nagy Ferenc nyugalmazott mozdony-felvigyázó, aki a vasuton az első mozdonyt vezette, érdekes részleteket mond el a vasut megnyitásáról, ami nagyszabású ünnepély között folyt le. Lipovniczky nagyvárad püspök megáldotta az első vonatot, Kolozsváron pedig a város és vármegye előkelőségei és nagy közönség fogadtak. Ezután Tatai Sándor, Dénes Dezső és Hikkel János kolozsvári iparkamarai tisztviselők hívták fel az értekezlet figyelmét arra, hogy az iparkamara levéltárában a vasutról és Csányi működéséről számos becses adat van s végül egy végrehajtó bizottságot küldöttek ki az ünnepély előkészítésére.

A levéltárban levő adatok közül újabban Kossuth Lajosnak egyik érdekes levelet kutatták ki. Ez a levél a következő: 6206—K.

Az ország kormányzó elnöke a közmunka- és közlekedési miniszter Csányi Lászlóhoz következő levelet intézte.

Az ország királyhágóntuli részének meleg óhajtasai köze tartozik Kolozsvárnak Debrecen-felé Pesttel vasut általi összekötetése, mely a gyors, olcsó és szakadatlan közlekedés jótéteményein kívül, az ország szívének ezen távol vidékkel szellemi kapcsolására is kedvezőleg hatna, az Unio által egybekötött országrészeket a forgalomnak gyors érintkezésével is összeforrassa. Ezen óhajítás teljesítése hő vágyaim közé tartozván, saját kívánsággal találkoztam miniszter ur, midőn eddigi országos biztosi minőségében engem ezen vasut létesítése körüli előmunkálatok e rendelkezésre felhívt.

Most, midőn a miniszter ur az alladalom közlekedési ügyeinek a kormányzatát átveszi, ezen előterjesztésének valósitása — amelyhez — megegyezésemet örömmel adom — egyenesen hivatalos köréhez tartozandik, s kedves dolgot vélek miniszter urnak tenni, midőn ezennel felhívom, hogy országos biztosi bucsu szavában adja tudtul királyhágóntuli hazánkfiainak, kiknek körében magának hazánk iránti annyi érdemeket szerzett, hogy az említett vasut iránti óhajításuk teljesítésére, az intézkedések miniszter ur által haladéktalanul meg fognak tetetni.

Kelt Debrecenben, május 2-án 1849.

Kossuth Lajos,
az ország kormányzó
elnöke.

Egy debreceni cég jubileuma.

Ötven év után.

Debrecen, augusztus 25.

A kitartó munka, a páratlan iparkodás és a soha nem lankadó szorgalom a titka annak, hogy a nagyon kis dolgok a legnagyobbaká legyenek. A munka, az iparkodás és a szorgalom azok a tényezők, amelyekkel alkotni lehet s a kis építményt ezek teszik nagy, hatalmas palotává, lakását pedig tisztelettel, szeretettel és közbecsüléssel halmoz-zák el.

Alapításának ötvenedik esztendejét ünnepele ma egy debreceni cég. Az ünnep nemcsak a cég ünnepe volt, ünnepelel tegnap Debrecen város társadalma s együtt örült az ünneplő céggel s elhalmozta annak fejét, vezetőjét a szeretet és közbecsülés jeleivel. A mesze vidéken jóhírnévknek örvendő céget ünnepeleltek ezenkívül a nagy Magyarország elsőrendű cégei, számos táviratban keresvén fel az ötven esztendő cégét.

Az ötvenéves cég Debreceni Lajos hentesáru nagykereskedő cég. A vállalatnak igen sokat köszönhet Debrecen városa, mert a husipari cikkek révén nemcsak az országban, de annak határain túl is híressé tette a debreceni magyar ipart.

A jubiláló vállalatot 1860-ban alapították. Kuczik Gábor tette le alapköveit a cégnek, amely évről-évre fejlődött. Már az alapítás előtt jó néhány esztendővel ismerték a Kuczik-féle hentesüzlet készítményeit. Ha idegen megfordult Debrecenben s valami sajátos debreceni portékát akart magával vinni, első dolga volt, hogy a Kuczik-féle kitűnő szalonnát, kolbászt, sonkát stb. vett s vitte el.

Már ezáltal is terjedt a cég híre, s a kitűnő készítmények olyan nagy fogyasztó közönségre tettek szert, hogy a tulajdonos messze irányban kiterjeszthette az eladási számitási teret, s Magyarország nagyobb városaiban széles körben ismerték a cég készítményeit.

Ezelőtt huszonöt esztendővel változás állott be a cég történetében. A vezetést Debreceni Lajos vette át, aki az alapítónak veje volt, s fáradhatlan munkával, kitartó szorgalommal és iparkodással odáig fejlesztette az üzletet, hogy az most a külföld előtt szerep a debreceni iparok tekintéyt, s a cégtulajdonosnak becsületet, tisztelget.

A cég esemegeáruit Ausztria, Francia-, Németország fogyasztja, más termékeinek pedig Angolország, Törökország és Egyiptom nyitotta szívesen piacát. Még Kisázsia városaiba is eljut a debreceni hentesáru, melyet nagy örömmel drága pénzen vásárolnak az ott lakó emberek.

A mai nap tehát nem csupán Debreceni Lajos ünnepe, hanem Debrecen iparé is, mely a jubiláló cég révén két részt az országok versenyében. Amidőn tisztelettel veszi körül a társadalm a nagy multu céget és annak tulajdonosát, egyszersmind kegyeletesen emlékszik meg az elhunyt alapítóról, aki oly erősen alapította meg ezelőtt ötven esztendővel a céget.

Debreceni Lajos ma délben a szép jubileumi ünnepély alkalmából ebédet adott Verbőczy-utcai házában. Az ebéden Debrecen város közéletének, a társadalomnak számos kiváló tagja jelent meg, s részt vett Debreceni Lajos ünneplésében. Ott láttuk a város színét-javát. Kovács József polgármester élén résztvettek a tanács tagjai, képviselve volt a debreceni iparkamara, az ipartestület, közéletünknek számos vezető férfja. Az ebéd előtt Könyves Tóth Kálmán református lelkész mondott gyönyörű imát, melyet kiküldött tudósítónk gyorsíró-jegyzete alapján a következőkben közlünk:

Imádság

a Kuczik-cég félszázados évfordulóján.

Őseinknek öríző pásztora, mi Urunk, erős Istenünk! Neved segítségül hívásával kelt nagy utjára most félszázaddal ezelőtt egy ifju, magyar iparos. Utjára kelt, miként Jákób patriarkha hajdanán. S merre e ak vezetted őt, léptei nyomán ott állottak mellette jobb- és balkeze felől Hit, Remény és Szeretet! Ezeknek védő szárnyai alatt csatlakoztak melléje a fáradhatatlan szorgalom s a lankadást nem ösmerő, acélozott erély.

Miként a patriarkhához a mult időben elvezetted élete hű felét, ugy ezen te hű szolgádnak is kimutatad azt a nőt, ki mint böles asszony, véle fogva kezét, szilárd kösziklára építé kedves otthonát, melynek oszlopait nem rendithette meg kitörő fergeteg, nem mosta el az idő rohanó árvice! Egymással karöltve vakító napfényben, zúgó viharok idején munkálkodtak fáradhatatlanul s épült a ház napról-napra, évről-évre tovább. Igéreted valóra vált; a gyors munkásnak keze meggazdagítja őt. Boldognak nevezheték őt gyermekei, kiket a te félelmedben fölnevelt s láthatta leányainak férjeit a haza s közügy mezején kimagaslani.

tven év! idők hatalmas Ura, te elötted csak annyi, mint egy porszem árnyéka, csak mint gyorsan eltűnő röpke pillanat! De ami tapasztalatunk szerint mennyi változás, mennyi edes öröm és fájó siralom szövődik csak egy félszázad keretében is. Az alapvetők mindögyik-

JEGYZŐI TANFOLYAMUNK VÁLSÁGA

Politikai üldözés-e?

ből kivették osztályrészüket. Lelket kölcsönzött nekik, erőt, hogy a vakító napfény ne ártson nekik s a megvívott nehéz csaták után koszorozza homlokukat diadalmi babér. A hű munkások szerény otthonát templomoddá avatva föl a tiszta hit és a nem hangzatos, de tettekben nyilvánuló honszerelem!

Ezerszer áldott imálandó neved, hogy hűséges fáradozásukat ilyen dusan jutalmazád. Parlagon gyümölcsöző élt fához hasonlón dicsőítetted a jó szülőknek áldásos életét, mert nemes hajtsái örökölték erényeiket, hogy akkor is, mikor fáradt kezökből kivettöd vándorpálcájokat s a bevégezt nagy munka után őket pihenni hívtad el: övéi váltsák föl a távozók helyét s építsék tovább, nagyobbra azt, ami félben maradt, hogy így tündököljön e ház hírneve Kárpátoktól Adriáig s túl e haza határai, messze külföld országai ő hozzájuk forduljanak s kedveltsék távol földön az igazi magyar ipart!

Ezerszer áldott a te nagy neved, hogy ez ősi magyar család gyermekeit félszázadnak változatos eseményei között is változatlanul édes atyai karjaidon oly hiven hordozád, hogy az apának nyomdokán több oldalra ágazva szét, munkálják itt messze körben sok szenvedést, vihart látott szép hazánk javát.

Kösziklára épült házuk kimagasló falára arany betűkkel felírva lássa késő nemzedék, hogy szorgalom, vasakarát és kitartó iparkodás nemcsak megőrizik, de növelik az örökölt vagyont. És azokat, akik azt hiven kezelik: elismerés, köztiszteltet kisérik itt mindenfelől és hírnevökre sem borul az árny, de sugárt árasztva szerteszét, messze körben ragyogva tündökök.

Ha most e szép innepnapon félszázadra a kidőtt törzs hajtsái visszatekintenek s a képzeletnek szárnyain bejárják azt a megfuttatott pályát s a lezajlott szép múltért imádván téged áldanak: kegyelmedet közölni velök ezutánra is, hogy a szülők nemes erényeit örököljék a késő unokák. És ama férfit, ki most e háznak őri s terjeszti hírnevét, kegyelmeddel támogatassad, mert magára hagyatva az erős is erőtelen. Lakozzék hát kőfalai között a szeretet és békeesség őrző anyaga. Példájok álljon városunkban is fényes oszlopul, hadd olvassák le arról mindenek, hogy áldásoddal veszed azokat körül, akik hiven kezeskednek azokkal a talentomokkal, amelyekkel te őket utnak indítád.

Legyen e nap a másik félszázadnak derűs jövőt ígérő rózsaszín hajnala s ha majd is alkonyra száll, akkor is hálaimát zengjenek az utódok, kik e házat építik tovább azon az erős alapon, melyet ötven évvel ezelőtt letett e család boldog emlékezetű oszlopa, erősíti derék veje, ki most üli házának s nevének innepét.

Áldott neve így lett sokat jelentő, jövőt biztosító fogalom. Jelszó gyanánt hangozzék ez a nagy és szép család tagjainak ajakán, váljanak élő cselekedetté életükben, hogy még a kövek is beszéljenek, sabból — mint komáytalan tükörből — az ősi név a jövőre áraszon fényözönt. Így lesz e nap magyar ipar s kereskedelem diadalának innepé, melynek tiszta örömeiben résztvesz nemcsak ez a család, de ősvárosunk is velök innepel.

Neved segítségül hívásával lépünk át az új félszázad küszöbén, most megnyitott ajtaján. A szép és hasznos múltért magasztalt a hála fohász! Maradj ezentúlra is e téged imádó család kicsinyeinek és nagyjainak őriző pásztoruk, hogy házukat ne érje vész, ne bántsa soha csapás s ha netán zugna körülötök mégis fergeteg, oszlasd el azt kegyelmesen s hűségökért deríts reájok tiszta, kék eget s lépjen nyomukba erős nemzedék. Amen.

Szávay Gyula iparkamarai titkár mondott ezután szépségekben gazdag beszédet, mely után számos ünnepi tószat hangzott el. Kovács József polgármester a tanács nevében, Szentkirályi Tivadar az iparkamara és Dávidházy Kálmán az ipartestület nevében mondott felköszöntőt.

A kedves ünnepen sokáig voltak együtt a ház tisztelői, barátai s ünnepelték a derék házigazdát.

Köztudomású dolog, hogy a debreceni közszéki közigazgatási tanfolyam, amelynek célja a közszéki jegyzői pályára készülő kiképzése, az idén érte meg fennállásának 10 éves jubileumát. Ez alatt az idő alatt az ország ily nemű tanintézetei között a legjobb hírré tett szert úgy a minisztériumban mint a jegyzői pályára készülők előtt. A debreceni tanfolyam jó hírnevét semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy bár legszigorubb volt mindig a vizsgálatoknál, mégis évenként oly sokan szoktak jelentkezni, hogy a belügyi kormány olykor kénytelen volt a Debrecenben jelentkezők közül többeket más városbeli tanfolyamokra küldeni.

Az, hogy a debreceni tanfolyam ily szépen betöltötte hivatását, kétségen kívül első sorban az előadói kar rátermettségének és kötelelességtudásának, valamint a mindenkori igazgató kiváló vezetői működésének tudható be. És most ebben az előadói karban és a tanfolyam vezetésében — ha a városzerte terjedő hírek hinni lehet — oly nagymérvű változás áll be egyszerre, amely érthetetlen rejtély lenne előttünk, ha valósága esetén önmagában nem viselné megfajlását. Hir szerint ugyanis a tanfolyam vezetéséből illetve az előadói karból megválnak dr. Czeglédy Mihály vármegyei tiszti ügyész, a tanfolyam igazgatója, dr. Kőrössi Kálmán ügyvéd, Tóth Aurél törvényszéki bíró, Oláh Imre állami anyakönyvvezető és Dávidházy Sándor megyei tb. főjegyző tanfolyami előadókkal együtt, megválnak pedig az előadók azért, mert a kormány és a közvetlen felügyeletet gyakorló főispán nem hajlandók őket továbbra is a tanfolyamnál meghagyni, dr. Czeglédy Mihály igazgató pedig azért, mert az említett előadók mellőzéséhez, illetve ily tartalomfelterjesztéshez nem hajlandó hozzájárulni.

Nagyon érthető az a feltűnés, amelyet ez a hír, mindazok közt okozott, akiknek tudomására jutott. Hiszen a hír megvalósulásában senki sem láthatna mást, mint politikát. Köztudomású ugyanis, hogy dr. Kőrössi Kálmán a egutóbbi választásnál függetlenségi és 48-as jelölt volt, de tudott dolog az is, hogy Tóth Aurél és Dávidházy Sándor ellenzéki jelöltre szavaztak, Oláh Imre pedig nem élt szavazati jogával, éppen ezért teljesen nyilvánvaló lenne, hogy mellőzésük politikai okokból történnék.

Mi a magunk részéről nem tudjuk elhinni, hogy ez csakugyan megtörténnék, mert Domahidy Elemér főispánról, az ő gentleman egyéniségéről nem tételezhetjük fel, hogy politikai bosszura adná magát az említett egyénekkel s azok között akár dr. Kőrösi Kálmánnal szemben is, akiről lehet bárki bármily véleményvel, de azt el kell ismerni, hogy a közelében, még a pártpolitikában is mindig tiszta, a személyeskedést kerülő tegyverekkel küzdött. Sőt a kormányról sem tudunk ilyet feltenni, hogy magas állami érdekeket szolgáló tanügyi intézménybe vigye be a politikát annak legeseményebb formájában, a politikai üldözés alakjában. Hiszen a szóban levő előadók a Széll Kálmán, Tisza István, sőt Fejérváry Géza és Wekerle Sándor kormányai idejéből is előadói voltak a tanfolyamnak és ezen kormányok egyikének sem jutott eszébe, hogy politikai szempontból ítélje meg előadói működésüket, amihez különben a pártpolitikának semmi köze sincsen.

Hogy a főispán szabadságideje alatt, rövid uton elmozdított előadók és a velük szolidáris dr. Czeglédy Mihály helyébe, kik jönnek, nem tudjuk, de bizonyosnak látszik előttünk, hogy bármilyen erővel váltanak is fel őket, ily nagymérvű személyi változás mindenestre káros befolyást gyakorolna magára az intézményre. már csak azért is, mert a jegyzői tanfolyamon nincsenek előírt tankönyvek, hanem az előadók és az igazgatónak hosszas, tíz éves gyakorlat által leszűrt tapasztalatokkal kell megállapítaniok, hogy a studiumok nagy

anyagából a tanfolyami hallgatók részére mit, mennyit és miként kell előadni.

De van a dolognak más oldala is. Biharvármegye nehezebb, hogy ez a tanfolyam nem Nagyváradon, hanem a Biharban sokkal kevesebb közszéket számláló Hajdu megye székhelyén, Debrecenben működik s ha ily váratlan és tömeges személyi változás folytatán a debreceni tanfolyam színvonala lejjebb szállana, a bihariak sokkal könnyebben elérhetnék azon törekvésüket, hogy Debrecen, az iskolák városát, egyik tanügyi intézményétől megfoszthassák. Reméljük is, hogy a hír mielőbb kósza hírek, illetve alaptalan feltevésnek bizonyul ami annyival inkább kívánatos is, mert a politikai harcok elmergesedése — amire pedig a bosszúnál semmi sem volna alkalmasabb — romboló hatással val társadalmi életünkben sok kárt tehetne. Egyébiránt nemcsak mi gondolkozunk így, akik semmit sem szoktunk pártszempontból megvizsgálni, hanem erősen kormánypárti emberek is.

Lehetetlennek tartjuk, hogy Domahidy Elemér főispán éppen szabadságideje alatt (beatus procul negotiis!) elfelejtette volna főispáni székfoglalója alkalmával tett és mindenben tiszteletet keltett fogadkozását, hogy tiszteli mindenkinek politikai meggyőződését és azért üldözni senkit sem enged.

Eddig tart a cikk, mit szerkesztőségünk kapott.

Napok óta rebesgetik ezt a dolgot Debrecenben. Tudtuk mi is, de nem hittük el, hogy tisztán politikai okokból ilyen is megtörténhetik. Ma már a Pesti Hirlap is foglalkozott a dologgal, mi is kötelelességünknek tartottunk a tiszta valóságot megírni.

A Pesti Hirlap a következőket írja a mai számában:

— **Politika a közigazgatásban.** A debreceni közigazgatási tanfolyam, mint tudósítónk jelenti, válságba jutott, amelyet az idézett elő, hogy a főispán politikai pártállásuk miatt a tanfolyam több előadóját kiakarta buktatni a tanári karból. A tanfolyamnak több mint tíz év óta Czeglédy Mihály vármegyei tiszti főügyész az igazgatója s azóta alig történt a tanári karban változás. Évről-évre több száz jegyzőjelölt hallgatta a tanfolyamot, amely a legnépesebb volt az egész országban. Domahidy Elemér főispán az idén ismét Czeglédy Mihályt bízta meg az igazgatói tiszttel, azonban kikötötte, hogy az előadói kart úgy állítsa össze, hogy ne legyen köztük a múlt évi tanárok közül dr. Kőrössi Kálmán ügyvéd, dr. Tóth Aurél törvényszéki bíró, dr. Dávidházy Sándor tb. főjegyző és Oláh Imre állami anyakönyvvezető. Mind a négyen a függetlenségi párt hívei, akiket semmiféle presszió sem tudott a munkapárti jelölt támogatójával megnyerni, maga Kőrössi Kálmán pedig függetlenségi képviselőjelölt volt a harmadik kerületben. Czeglédy Mihály kijelentette a főispánnak, hogy ilyen utasításokkal nem vállalja az igazgatói tisztelet, mert a tanfolyam tanárait képességük és szaktudásuk szerint válogatja össze, nem pedig pártpolitikai szempontok szerint. Amikor az intézet többi tanárai értesültek a főispán eljárásáról, kijelentették, hogy szolidaritást vállalnak Czeglédyvel. A debreceni közigazgatási tanfolyam ilyenformán válságba jutott, mert augusztus 25-én kezdődtek a beiratások s a tanfolyamnak még sem igazgatója, sem pedig tanári kara nincsen. Hir szerint Rásó Gyula nyugalmazott alispánnak fogják felajánlani az igazgatói állást, Rásó azonban ezideig még nem nyilatkozott, hogy elfogadja. A városban élénken foglalkoznak az e-ettel.

Utánna jártunk a dolognak s meggyőződünk arról, hogy a P. H.

jelentése megfelel a valóságnak, csak az *nem való, hogy a tanárok szolidaritást vállaltak volna.*

E sorok írója de sokszor mondta, hogy nemes Debrecen városában furcsa, sőt csudásan furcsa dolgok történnek.

Kipróbált tanerők, kiket érin-tetlenül hagyott 8 hosszú évnek politikai viharai és ugyszólván kor-szakos változásai, akik Széll, Tisza miniszterelnöksége, sőt a darabon-tok uralma alatt is megfeleltek hi-vatásunknak, mert még ezeknek iz-lése is erkölestelenségnek találta azt, hogy tehetséges, rátermett egyéne-ket, politikai meggyőződésük és el-veik miatt, a fórumnak politikai fertőjébe rántsák és üldözésnek te-gyék, ki most sorra kerülnek ki hivatalaikból, melyre annyi évnek nehéz, verejtékes küzdelmével érde-meket szereztek. Súlyos belső in-cidens is fordult elő emiatt, amen-nyiben a tanárok szavazással is operáltak azok ellen, akiket függet-lenségi elveik miatt ki akarták dobni a tanári karból.

Ugy látszik, végeredményében helyi botránnyá fog fajulni eza dolo-g és ha csakugyan erről van szó, akkor Domahidy Elemér főispánnak amugy is kényes állása alaposan megrendült. Megvagyunk róla győ-ződve, Debrecen városa, melyet mindig a liberális, egyenes gondol-kozás vezetett, hogy Hajdumegye, a függetlenségi eszméknek bevehetet-len vára, melynek történelme ösz-szeforrotta szabadság és független-ségért vívott évszázados harcokkal, nem fogja tűrni nemes tradícióinak ezt az arculesapását és az igazság erejével visszaveri a politikai basás-kodásnak ezt az alattomos, nemtelen merényletét.

Uj rend az adóügy- osztálynál.

Debrecen, augusztus 25.

A városi adóügyosztálynál a napokban történt meg az új hivatali helyiségek átadása. Az adózó közönség tájékoztatásul közöljük az új hivatali helyiségeknek a kerületi adóisztek között történt új beosztását.

Az adóisztek helyiségei — a VI-ik kerület kivételével — most is a városház-utcai részen levő félemeleten nyertek elhelyezést, azon változással, hogy a volt közigazgatási kiadó és nagyiroda helyiségei is a kerületi adóisztek részére alakították át. Az iroda-helyiségek beosztása a következőleg történt:

I. kerület (csapó-utcai városrész) 10. sz. szoba, kerületi adóisztt Kiss József.

II. kerület (Péterfai városrész) 11. sz. szoba, kerületi adóisztt Oláh Gyula.

III. kerület (Hatvan-utcai városrész, mezőség) 9. sz. szoba, kerületi adóisztt Borus Béla.

IV. kerület (Piac utcai városrész) 12. számú szoba, kerületi adóisztt Szathmáry Mihály.

V. kerület (Varga-utcai városrész) 3. számú szoba, kerületi adóisztt Károlyi Ferenc.

VI. kerület (Kossuth utcai városrész)

17. számú szoba, földszint, volt végrehajtói iroda, Kossuth-utcai kapu bejárat, adóisztt Szathmáry Károly.

A kerületi végrehajtók az adóisztek közvetett rendelkezése alá rendelve, a kerületi adóisztek iroda helyiségeiben nyernek elhelyezést.

Megszűnt az ex-lex is, működik az adó-prés ismét, lehet adót fizetni. A pénzügy-igazgatóság terjedelmes átiratban közölte az adóügyosztállyal az ex-lex megszűnését és az az idő alatt felszaporodott állami adók mi-kénti fizethetőségét és egyes esetekben adható és engedélyezhető fizetési kedvezményeket. E szerint azon adózók — a vállalatok és jog-személyiségek kivételével — kiknek évi elő-írása 500 koronát meg nem haladja s adó-tartozásukat érzékeny anyagi károsodás nélkül egyszerre befizetni nem tudják, a folyó év első felére eső egyenes adótartozásukra f. év végéig méltánylást érdemlő esetekben kamat mentesen is — ha ezt folyó év szept. 10-ig bélyegmentes folyamodványukban kérelmezik fizetési halasztást, illetve részletfizetési kedvezményt ad a pénzügyigazgatóság. Az ex-lex előtt felszaporodott adóhátralékokra azon-ban csak kivételesen méltánylást érdemlő esetekben adható fizetési halasztás.

VÉGKIÁRULÁS!

o Csak rövid ideig! o

Az üzlet áthelyezése miatt
végeladás férfi, női- és
gyermekcipőkben, kalap-
és férfi-divat cikkekben.
Minden áron alul adatik el.

Glück Ede
a Kistemplommal szemben, Barak.

UJDONSÁGOK.

A pausále.

Mulatságos automobilkalandot beszélt el tegnap egy debreceni uriember, aki egy bankár ösmerősével most nagyobb automobil-utról tért vissza Budapestre.

A kirándulók a fehérmegyei Érd köz-ségnél száguldoztak éppen az automobil-jukkal, amikor az országuton a gép elé került egy szegény ember disznaja. — A harminckét lőerejű Mercedes természetesen úgy repült át a sertésen, mint a nyíl és valósággal lepecsételte a szegény állatot az országút porába.

Az automobil minden baj nélkül tovább repült és már messze száguldozott a véletlen disznótör helyétől, amikor megszólalt az auto-mobilon ülő bankár.

— Ejnye, ejnye, mégse járja, hogy így szó nélkül tovább megyünk. Ki tudja, mi-lyen szegény ember az, akit így megkárosí-tottunk. Talán az egyetlen vagyona volt ez a disznó.

Az automobil repült tovább. De a lelki-smeret győzött és az automobil utasai végre is visszafordították a gépet, hogy a szegény kárát megtérítsék. Meg is találták hamarosan a károsultat, aki éppen azon volt, hogy

szerencsétlenül járt sertése földi maradvá-nyait eltakarítsa az országútról.

És itt nagy meglepetés várt az auto-mobil utasaira. A bankár ugyanis a tárcája után nyult és meg akarta vigasztalni a meg-károsult szegény embert.

— Nézze jó ember — szölt a bankár — ne busuljon, megfizetem a kárát.

— Köszönöm szépen, de nem fogadha-tom el — felelte váratlanul az atyafi.

— Dehogy nem fogadhatja el. Mért ne fogadhatná el. Elütöttük a disznaját, hát meg is kell azt fizetni.

— Meg van az már fizetve — felelt az atyafi, az utasok nagy meglepetésére.

— Ki fizette meg? — kérdezte a bankár.

— Hát a gróf ur ömoltósága.

— Melyik gróf ur?

— Akinek itt a birtokán vagyunk.

— De hiszen nem is járt erre a gróf ur — csodálkoztak az automobil utasai.

— Nem tesz az semmit kérem — ma-gyarázta az atyafi, — mert a gróf ur min-den elsején átalányban fizeti az elgázolt disznókat.

— **Jönnek haza a fürdőzők.** Vége a szezonnak. A vonatok alig győzik a sok hazatérőt szállítani. Debrecenbe is minden vonattal igen sokan jönnek haza a fürdőzők, akik olyan kánikulát találtak itthon, amilyen nem volt az egész nyáron. Valósággal türhe-tetlen meleg uralkodik és az esti órákban is alig hűl le a levegő. Tekintettel még a ko-lerahírekre is, igen jól tenné a hatóság, ha fokozottabb gondot fordítana a város köztisz-taságára.

— **Négyórás ut Budapestre.** Megir-tuk már, hogy Debrecenből Budapestre meg-rövidítik az utat azzal, hogy négy óra alatt Budapestre ér a Debrecenből induló gyorsvo-nat. A menetidő megrövidítése akkép törté-nik, hogy P.-Ladányban, Szolnokon és Ceg-léden rövid, legfeljebb 3-4 perces megállók lesznek. A menetrend változást az érdekelt üzletvezetőségek szakközegei már jóváhagy-ták s a MÁV.-val együtt befejezték a me-netrend változás folytán előállott munkála-tokat. Így legközelebb elkövetkezik az az idő, hogy az 5 óra helyett négy óra alatt Budapestre érkezünk.

— **A Csokonai-kör és a Petőfi-ház!** Dr Ferenczi Zoltán, a Petőfi-társaság alel-nöke, aki a muzeumok és könyvtárak orszá-gos felügyelőségének megbízásából tartózkod-tott néhány napig Debrecenben, érdekes ter-vet hozott magával. A budapesti Petőfi-ház javára szeretne egy nagy szabású Petőfi-es-tét rendezni, amelyre több neves író és mű-vész jönne le a fővárosból és amelyen a deb-receni Csokonai-kör vezetői is közreműköd-nének. Ez az irodalmi est csupa Petőfivel kapcsolatos programpontokból állana, töb-bek között Jászai Mari Petőfi költeményeket szavalna, egy énekművész Petőfi-dalokat adna elő. A Csokonai-kör főtitkára, Szávay Gyula és titkára, Kardos Albert nagy örömmel fo-gadták ezt a kedves gondolatot és azon lesz-nek, hogy a Petőfi-háznak és a Csokonai-körnek ez a szövetkezése nagy irodalmi él-vezetet szerezzen a debreceni művelt közön-ségnek és talán egy pár száz koronát is hoz a budapesti Petőfi-ház alapjának.

— **Nagy György — hódmezővásár-helyi ügyvéd.** A szegedi ügyvédi kamará-nál érdekes bejelentés történt. Nagy György dr volt országgyűlési képviselő bejelentette, hogy Hódmezővásárhelyre helyezi át ügy-védi irodáját és ott fog gyakorlatot foly-tatni.

— **Az izraelita hitközségi tagok figyelmébe.** Értésítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — következő időben fog kezdődni: Péntek este fél hét órákor, szombaton délelőtt 9 órákor, délután fél 5 órákor, köznapokon reggel fél hét, este fél hét órákor.

— **Lajos napja.** Ma Lajos napját ünnepelték városszerte. A Lajos nevének közül igen sok helyen voltak ünnepségek. Igen számosan keresték fel jó kívánságaikkal Erőss Lajos dr. ref. püspököt, Roncsik Lajos főszámvevőt, Fábrián Lajos kereskedelmi akadémiai igazgatót.

— **A Rákóczi síremlék előkészítése.** Tudvalevő, hogy a Rákóczi síremlék pályázatnál első díjat nyert Holló Barnabást megbízta a kormány s a műemlékek országos bizottsága, hogy az emlék gipsz mintáját teljes nagyságban készítse el a kívánt módosításokkal s helyezze a Dóm északi kapuja fölött levő falmezőre, hogy a hatás teljesen észlelhető legyen. Forster Gyula báró, az orsz. műemlékek bizottságának elnöke ma megkereste a püspöki hatóságot s a városi tanácsot, hogy a jelzett ajtót zárják el a forgalomtól s tegyék lehetővé, hogy a művész az elkészített emléket mielőbb felállíthassa, mikor is a kormány és az orsz. műemlékek bizottságának kiküldöttei azt meg fogják tekinteni.

— **Uj község.** A belügyminiszter értesítette Debrecen városát, hogy a Pest közelében lévő Széchenyi-telep községgé való alakulását jóváhagyta, s az új községet Pest-Ujhelynek nevezte el.

— **Elkapta a gőzfűrészt.** A nyár a gépszerencsétlenségek ideje. Ekkor különösen a mezőgazdaság körében olyan gépek körül foglalatossá válik a jórészt tapasztalatlan napszámos nép, mely télen „nyugalmaszta” van. Ezért van mindig több szerencsétlenség ilyenkor, mint rendszeren. Apagyon Orosz János a gőzfűrésznél dolgozott. Nem ügyelt eléggé magára; a fűrészt bekapta a kezét. Egyetlen szerencséjére szolgálta, hogy még lassan forgott a fűrészt s kikapthatta így is súlyosan megsérült karját. A kórházban ápolják.

— **Elhunyt földbirtokos.** A debreceni urtársaságoknak egyik széles körben ismert tagja, Fried Ernő földbirtokos az éj-jel meghalt. Fried Ernő halála több debreceni urtársaságot borított gyászba. Temetése holnap lesz.

— **Thököly arcképe.** Ungváron a püspöki irattárban Mihalik József, a magyar tudományos akadémia tagja, megtalálta Thököly Imrének, a kurucok híres vezérének egykoru arcképét, mely el volt dugva és senki sem gondolta, hogy milyen értékes maradványa a kuruc korszaknak. Mihalik javaslatára az idők viszontagságaitól megviselt festményt Fircák Gyula püspök ki fogja javíttatni.

— **Gyümölcs-szállítók figyelmébe.** A vakok temesvári foglalkoztató intézete — mint értesülünk — igen olcsó árban készít gyümölcs-szállító kosarakat és ezen ipari készítményekből állandó nagy raktárt tart fenn. Az intézet elsőrendű humánus célokat szolgál, melyet előmozdítani emberbaráti eszeledet, miért a közönségnek a szállítókosarak

beszerzésénél az intézetet szíves jóakarátába ajánljuk. Az intézet jutányos árajánlattal szolgál mindenkinek, aki ez iránt oda-fordul.

— **A nagyszalontai szoknyaper.** A képviselőválasztás idején történt, de olvasóinknak bizonyára még élénk emlékezetében van, hogy Költő Kálmán nagyszalontai anyakönyvvezetőt Csanády Jenő főszolgabíró felfüggesztette állásától. Egy selyemszoknya címén történt a dolog, a valódi ok pedig politikai volt. Költő nem akart a munkapárttal tartani s ezért kapva-kapott az alkalmon, amikor megjelent nála Róth Sámuelné s előadta, hogy az anyakönyvvezető arcpirító merényletet akart ellene elkövetni a hivatalos helyiségében. A főszolgabíró menten felfüggesztette Költő Kálmánt és kérte ellene a fegyelmi vizsgálatot. Költő Kálmán érdekében azonban Holló Lajos, az országos Justh-párt alelnöke távirati uton azonnal a főispánhoz fordult s rögtöni vizsgálatot kért. Ekkor meg is tartották a vizsgálatot s Wallner Ödön dr. megyei főügyész javasolta, hogy Költő Kálmán felfüggesztését oldják fel, mert semmi bizonyíték ellene fel nem merült, sőt beigazolódott, hogy Költő Kálmán hivatalnoktársaival ült együtt irodájában s Róthnéval nem is érintkezett. — A főügyész javaslata alapján ekkoriban meg is szüntették a felfüggesztést, de az ügy tovább húzódott. — Most aztán Wallner Ödön dr. főügyész tegnap újabb javaslatot terjesztett az alispáni hivatal elé és kéri, hogy Költő Kálmán ellen szüntessék be az eljárást, mert semmi vád nem terheli. — Így ért véget most a nagyszalontai szoknyapör.

— **Zárt edényben való italmérés.** Akinek zárt edényekben való italárúsítási (ismét elárúsítási) engedélye van, az csak az esetben árusíthat égetett szeszes italokat hordókban is, ha a szeszes italok árusítása a főüzletet képezi. De ezen engedélyek alapján azonban még ez esetben sem árusíthatja az égetett szeszes italokat nagyban. Az elárúsítás tehát a szesz és közönséges pálinkánál 100 literen alul, a finomabb égetett szeszes italoknál pedig 25 literen alul történhetik csak. Kétségtelen, hogy a szeszt és égetett szeszes italokat csak az esetben árusíthatja, ha ezen szeszes ital az engedélyben bennfoglaltatik.

— **Szerencsétlenség a szalaggyárban.** Rémes szerencsétlenség történt ma a reggeli órákban a debreceni szalaggyárban. Egy gépész a katasztrófa áldozata, akinek a karjait törte össze a gép. Az áldozat Nagy Sándor gépész, aki már régen van a gyár szolgálatában. Ma reggel, mikor munkájához fogott, érte a szerencsétlenség. Nagy Sándor ugyanis a gép körül foglalatossá vált, mert az áttételnél valami hibát látott. Amikor munkáját végezte, a már sebes forgásban lévő gép elkapta a kezét s az egész embert magával rántotta.

— **Lövöldözött az utcán.** Krasz Endre fogtechnikus tanuló tegnap azzal szórakozott az Apaffy-utcán, hogy egy Flobert-pisztollyal lövöldözött. Több lövést tett, mert kiakarta próbálni a fegyver hordképességét. Az utcán éppen egy Szatmári Róza nevű 13 éves leány haladt, akinek egy golyó a lábába furódott. A rendőrség megindította az eljárást Krasz Endre ellen.

— **Megértette.** Örmester ur Brzobrazek ideges volt. Szörnyű ideges, amit nem is lehet csodálni, ha elgondoljuk, hogy ép a lönung elosztáson számolgatott. Ilyenkor esendnek kellett lenni a cugszobában. Infanteriszt Kurucz, a század paesirtája, aki marsch közben épügy, mint a fegyverpucolás alatt váltig nótázott, amugy legényesen orditva, nem respektálta az örmester ur szigorú parancsát, hogy „sent letye, aszt a terententen!” rágyújtott egy nótára. Arra, hogy: „Söpörtem eleget, söpörjön már más is.” Az örmester ur a lármára dühbe gurul, kirohan a szakasz-szobába, s a pulykaméregtől vörösré vált arccal kérdi:

— Gi itt ortidoszol?

— Én! — feleli haptákba vágva magát infanteriszt Kurucz.

— Te-e?

— Én!

Még ki sem mondja jószerével, olyan két pofont kap, hogy az egész tejutat látja kigyulladni.

Infanteriszt Kurucz helyeslőleg bólint a figyelmeztetésre, s igen elégedetten mondja: — Ez már igen!...

— **Arany Bika Mulató.** Egy új attrakció mutatkozik be ma este az Arany Bika Mulatóban. Kentucky and Miss Anny a nevű a kitűnő mexikói zsonglőröknek, kiknek ma esti debutjuk iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Velük együtt pár napig látható a teljes gazdag program: The Bradnas excentrikusok, Roland Róbert komikus és hangszerimitátor, Sisters Edelweiss, az „Alpesi csillagok”, 3 Mascottes angol trio stb. Az előadás 9 órákor kezdődik.

— **A budapesti tőzsde esti zárata.** A budapesti tőzsde esti zárataról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 35,000 métermázsza került forgalomba, közben 5 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonaneműek változatlan. Idő: szep. A gabonaárak következők: Buza októberre 9.86, áprilisra 10.12. Rozs októberre 7.34. Zab októberre 7.84. Tengeri júliusra 0—, augusztusra 0—, új tengeri májusra 5.78. Repce augusztusra 14.70.

— **Találtatott egy kalap, egy szemüveg, egy koffer és láncon néhány drb. zsu-zsu; igazolt tulajdonosa átveheti a belv. r. kapitányságnál.**

— **Butorok mindentéle fa- és kárpi-tozott kivitellig Killer Ede cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac-utca 68. sz. alatti nagy butortelepén legjutányosabb árban kaphatók.**

— **Intézeti fehérnemű leányok és fiuk részére előírás szerint Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.**

A kiváló bőr- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényeknél, cukorbetegségnek, vörhenyeknek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes szulfidforrás.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Sénye-Lipóci Salvator-forrásvállalat, Budapest, Rudólfirakp. 8.

Uj iskolai könyv-, papir- és írószerek kereskedés **CSILLAG ARTHUR** a Városháza épületében.

Áz összes intézetekben használt iskolai könyvek, író- és rajzszerek a legjutányosabb árakon.

Telefon 317.

Telefon 317.

Új vasbutor és sodrony ágybetét készítő

NEUMANN J.
DEBRECZEN, Péterfia-u. 19.

Készíték a legkényelmesebb izlést
is kielégítő s a legegyszerűbb vas-
butort és sodrony ágybetétet.

Mindennemű javítást elvállalok

TÁVIRATOK.

Ujabb koleragyanus eset Bécsben.

Bécs, augusztus 25. A Neues Wiener Tagblatt jelenti: Egy harmincéves matröz arról a vontatóhajóról, amelyen a közben meghalt Held Magdolna kormányosné volt, néhány nap előtt az itteni irgalmasok kórházában gyomor- és béltesti fájdalmáról panaszkodván, felvételt nyert. Állapota azonban gyorsan javult és éppen ma akarták elbocsátani a kórházból. A két koleragyanus esetre való tekintetből azonban tegnap este a matrözt átszállították a Ferenc József-kórházba.

Koleragyanus halálozások.

Lemberg, augusztus 25. A városi kórházban ma egy koleragyanus beteg meghalt. Nagy a félelem a városban.

Tamasor, augusztus 25. Több ember és asszony kolerában meghalt.

Brien, augusztus 25. Az olasz határszélen több barakkot állítottak fel s a határon átutazókat erős megvizsgálás alá vetik.

A „Debreczen” szerkesztősege és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

Ingatlanko forgalma.

Varga Lajos és neje Szücs Zsuzsanna veszik a debreceni 2649 szjkyben foglalt Késes-utca 64 sz. házat Szijjártó József és neje Muk Borbálától 15,300 kor.

Seres János és neje Boros Mária veszik a debreceni 5086 szjkyben foglalt 1 hold 428 négyszögöl Tégláskerti szállót Dihen Mihály és neje Oláh Erzsébettől 4300 kor.

Lőfkovits Arthur vesz a debreceni 3577 szjkyben foglalt 4 hold Csígekerti földet Harsányi Kálmántól 40,000 kor.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
ögnél. Spoolállás javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu
és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyer.

Kellékek

valamennyi rendszerű ír. és sokszorosító
gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sok-
szorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

Ő ugyan leánya részére hajlik; mert habár semmi rosszat nem tud az ifju Kaczoról, a szelid lelkületű asszony sokat hitt a példabeszédekben; azok pedig azt tartják, hogy gézengúz gazdának kótyonfity a szolgálja és kutyából nem lesz szalonna. A fiu tehát bizonyára az apjára üt; de ha még olyan derék ember volna is, áttallaná sógor-ságba lépni ily emberrel, aminő a mernyei molnár; a leányt pedig házasságra kényszeríteni semmiképp sem szabad! Igen, de mindezen ellenvetések csak arra valók, hogy leánya csak annál makaacsabbul ellene fog szegülni atyja szándékának, aki mindezeket számba nem veszi.

Az egész társaságban tehát ő volt az egyetlen szomorú és amint időnként valami munka a szobába sz litá és a vendég-k tréfás beszéddel fordultak hozzá, elmosolyodott ugyan e szavakra, de gyorsan kisetett ismét a szobából. A gazdaasszonynak konyhában a helye, mondá; pedig csak azért igyekezett kifelé, mert közelebb volt hozzá a sírás, mint a nevetés.

A konyhában pedig szintén nem volt maradása. A félelem kizozta őt, hogy a leány és atyja még ez este összezördül, a sok idegen ember előtt és az ő háza még világ csufjára lesz. Ki s beszalad tehát a konyhából a szobába, a szobából a konyhába és csak akkor nyugodott meg egy kissé, midőn leányá, vidám arccal látta a szobába visszatérni. Ő e vidámságot nem arra magyarázta ugyan, amire férje, de az anyai szívnek mégis jól esett, hogy gyermekét jókedvben látja. Meg nem állhatta tehát ő sem, hogy a leányhoz ne közeledjék és miként férje a fiatal Kacort az egyik, úgy ő a leányát a másik szögletbe huzta és ott sugva, hogy kivüle senki sem hallotta, jó kedve után tudakozódott; mire a leány édes, boldog mosolygással mondá, hogy édes anyja semmit ne aggódjék miatta, mert éppen most esküdte meg Pozsár Gergelynek, hogy csak ásó-kapa választja el őket egymástól. Az anya ugyan hirtelen nem tudta miért, de e nyilatkozatra ő is egészen felvidult és csak azt mondta leányának, hogy adná Isten, hogy jó vége legyen ennek.

(Folyt. köv.)

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan
valódi csakis a
Schicht

névvel és a „szarvas” véd-
jeggyel!

Ügyvédi

és bírói vizsgára előkészíték.

Bővebbet:

Budapest, Wesselényi-utca 41., III. 17.

! Új gyógyító módok !

DR. RACZ ÖDÖN gyógyintézete NAGYVARADON.
Szilágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, bolégzési ka-
marák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok,
álmatlanság, vérszegénység, idegesség,
rheuma, hülés, köszvény, női bajok, sziv,
gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy por-
mentes kert, bentlakó orvos.

➔ Kivánatra prospektus. ➔

Akinek

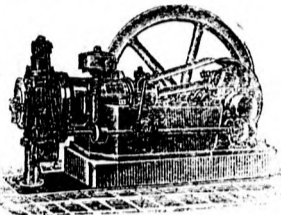
rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást erről, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Drezdai Motorgyár részv.-társ!

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat** — valamint **szivógázmotorokat.** —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

egyetemes Generatorunkkal a tényleges löerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Tarsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gy. e hatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorféreg, rögzített székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszess nevezetesen, mint fájdalom-össillapító bedörzsölés szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónosott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

os. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

WIENER HERMANN

esernyő- és napernyő készítő DEBRECZEN, Sas-utca 3.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénes hévívíz** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, enyvelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénzavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitünő eredménnyel használtak főleg csuzosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedij nines. Prospektust ingyen és bérmentve küld **az IGAZGATÓSÁG.**

VERŐ-féle

leánynevelő-intézet
Budapest, VI., Gyár-utca 1

Internátus.

Családi otthon. A legmodernebb hygiénikus vívmányok felhasználása. Szellős, tágas termek Külön svéd győgyterem. Orvosi felügyelet. A Berlitz-School nyújtotta nyelvoktatáson kívül: bennlakó angol, francia, német nyelvtanárnök. Egész- és fél bennlakók.

Nyilvános

elemi és polgári iskola.

Magas színvonalu hároméves BERLITZ-SCHOOL tanfolyamokkal kapcsolatos

Továbbképző tanfolyam.

Egyéves

női levelezőnői kereskedelmi tanfolyam.

Különböző irányu

gyakorlati tanfolyamok

Háztartási tanfolyam.

Akadémiára előkészítő zenei tanfolyam.

Festés. Tánc. Svéd torna.

Déltáni felügyelet.

Iskolai telefon Internátusi telefon
88—13. 115—77.

Kimerítő „Értesítő”-vel készségesen szolgál **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Ön rendel

esernyőt, napernyőt és nem gondol arra, hogy esellel drágán fizet.

Ha akar

magának hasznot hajtani, forduljon hozzám bizalommal, mielőtt szükségletét fedezi.

Nem fizet

el hiába való összeget — jó munkát — jó árut kap olcsón ha felkeresi cégemet.

esernyő- és napernyő készítő DEBRECZEN, Sas-utca 3.

A hölgyek érzékeny arcábre

főleg kirándulásoknál és utazásoknál stb. a forró évadban izzadság kiválása, por és rovarszúrások által károsan befolyásoltatik. Mindez esetekben az általánosan ismert Corsini-féle pipereszter

„EAU DE FLORENCE“

valóságos jótéteménynek bizonyult. Ha vele zsekendőnket megnedvesítjük és arcunkat tisztítjuk, az idegek felfrissülnek, a bőr pedig sima és fehérré válik.

A szépség ápolása sétatözben!

Egyszerű és radikális.

Hazajövet után el ne feledjük Eau de Florence-vel mosakodni.

Kapható minden szakmába vágó üzletekben.

Corsini The Parfümery Company.

BARDEN & COMP. Wien, VI., Stumpergasse 47.

Telefon Bécsből!

Azért, hogy mindenkinek birtokában legyen a mi „Cäsar“ zseböngyújtónak, minden más reklam helyett 15000 darabot most a következő árleszállítás mellett adjuk 1 darabot 8 K helyett, csak 2 K, 3 drb. 4.50, 6 drb. 8 K, 12 drb. 14 K. Utánvétellel e mennyiség eladása után az árak eddige rendes árban ismét felemelkednek. A „Cäsar“ a világ leglobb zseböngyújtója. Egy nyomás és azonnal tüzet kap, nincs benne semmi Batteire! Évek hosszú során tart, kapható

Öst.- Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen. Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

Igazi uriember

igyekszik minél kifogástalanabbul öltözködni, az élelmes szabómester és ruhakereskedő pedig igyekezzék hirt adni magáról, hogy rátaláljon, aki keresi. Aki jó szabót vagy jó megrendelőt keres, hirdessen a **DEBRECEN** hirdetései között s áldani fogja azt a napot, amelyen ezt a jó tanácsot megfogadta.

PRÓ HIRDETESEK. ▶▶

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. ▶▶

Ajánlat.

Nádudvaron 126 kat. hold 80 szántó, a többi legelő és kaszálóföld, tanyaépületekkel és furott kuttal ellátva 3 évre kiadó. Ugyanott 250 drb birka és 6 ló — hozzávaló takarmánnyal eladó. Evi haszonbér holdanként 25 korona. Ertekezhetni lehet Alt Lászlóval a községváznál.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 korona. HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere.

Ha rosszul lát, forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látyszerészhez Debreczen, Piac-u. 63.

Két nagy borospince november 1-re kiadó. — Ertekezhetni Németh Mátyásnál Széchenyi kávéház.

Lakás.

Kiadó üzlethelyiség. A Hatvan-utca 5. szám alatt, az utca legszebb, efgorgalmasabb helyén egy tágas üzlethelyiség kiadó. Ertekezhetni ugyanott.

Kiadó a Ferencz József-ut 22. sz. alatt épült uri lakóház. me v áll 3 szoba, üvegezett nagy veranda, fűdőszoza stb., vízvezeték, villanyvilágítás. Bővebbet Bisothka I. irodájában, Péterfia-utca 71. alatt.

Kereslet.

Gépirásban gyakorlott, jó írásu fiatal leány irodai alkalmazást keres. Cim a kiadó-hivatalban.

Egy érettségizett fiatal ember, ki a német nyelvet perfekt beszéli és írja, nevelői állást elfogad. Cim a kiadóban.

Szabótanoncok azonnal felvétetnek Kiss és Horváth fé: fészabóknál, Csapó-u. 39.

Jól és olcsón étkezni csak magyar konyhában lehet !!

Kisérélje meg és jöjjön a Sas-utca 4. szám alá !

Figyelmes kiszolgálás

Előfizetők házban és házon kívül elfogadtatnak.

Kiváló tisztelettel:

BENKŐ,

kávémérő és kifőző.

Használt mezei vasut

3 klm. hordozható vágány, 6 klm. sín, 40 billenőkocsi, 10 plateankocsi jó állapotban eladó. — Szíves megkeresések „jutányos 300“ jelige alatt Blochner I. hirdetési irodájába Budapest, Semmelweis-u. 4. intézendők.

Hirdetés.

A Debreczen sz. kir. város erdőségében levő gubacstermésnek zárt ajánlat útján való értékesítése elhatározatván, felhivatnak a gubacstermést megvenni szándékozók, hogy írásbeli zárt ajánlataikat a gubacstermés összeszedhetéseért augusztus hó 30-ig a polgármesteri hivatalhoz adják be, hol az ajánlati feltételek is megtekinthetők.

A zárt ajánlathoz 200 korona bánatpénz mellékelendő — melyet — előzetesen a házipénztárnál letétbe kell tenni.

Az ajánlat erdőrészekén külön-külön is megtehető.

A városi Tanács.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban ::

Orvosilag ajánlva!

Feltétlen biztos!

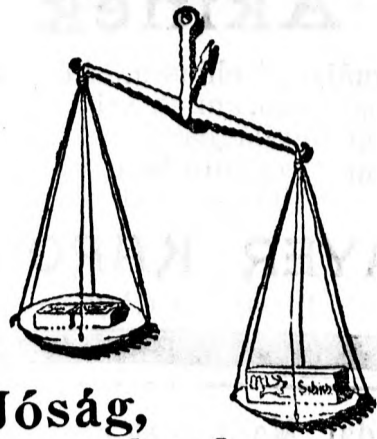
Óvakodjunk silány utánzatoktól! Árak tucatonként 2—16 kor.

UJI „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJI a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegesség. Ára 15 kor. — Szétküldés titoktartás mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummiláruk gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. Alapítottait 1878. Telefon 13—76.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

A Bóni Gyártelep és Mezőgazdasági Részv.-Társ. NYIRBÁTOR.

Ajánlja legjobb minőségű

mosó szappanát

és pedig: bóni szln szappant, szegedi házi szappant, osontszappant, debreceni fajta szappant, továbbá kis üstön főzött 5 éves legjobb minőségű borpárlatot.

13,241—1910.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város házipénztárának és az általa kezelt alpoknak 1911. évi költségelőirányzata elkészült s az a törvény rendelkezéséhez képest, a folyó évi augusztus hó 23-ik napjától kezdődőleg a város számvevői hivatalánál (Városháza I. emelet) közszemlére kitétetett, ahol is az a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Erről a város adózó lakossága azon felhívással értesítettik, hogy a költségvetésre vonatkozó netaláni észrevételek, a bizottsági közgyűlés napját megelőzőleg öt nappal írásban, a városi Tanácshoz adhatók be.

Debreczen, 1910. évi augusztus hó 22.

A városi Tanács.

Megnyilt!

Megnyilt!

a Korona Gőzkenyérgyár

Tessék mindenhol „Korona“ kenyeret kérni!

Megrendelhető és kapható : a gyár irodájában, telefonszám 825. — Városi raktár Sas-utca, telefonszám 845. Fried és Löwenheim Piac-utca 72. és Hatvan-utca 16., dr. Hütter-ház és minden fűszer- és vegyeskereskedésben.